

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	J. Hofland	Datum	15 april 2026
E-mail	j.hofland@utrecht.nl	Kenmerk	34130095
Type brief	Aanbiedingsbrief, Afdoeningsbrief, Voortgangsbrieven	Onderwerp	Voortgangsrapportage Veiligheidsagenda 2025
Bijlage(n)	3	Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

In mei 2023 heeft u de [Veiligheidsagenda 2023–2026](#) (Integraal Veiligheidsplan) vastgesteld. Tijdens de bespreking in uw raad is toegezegd dat u jaarlijks een rapportage ontvangt over de voortgang van de Veiligheidsagenda. Hierbij bieden wij u de voortgangsrapportage over 2025 aan. Deze is opgesteld volgens het Utrechts Sturingsmodel en de methode Rijkler Verantwoorden, waarbij wij niet alleen cijfers maar ook ervaringen uit de praktijk benutten om inzichtelijk te maken wat is gedaan en wat dit heeft opgeleverd. Daarnaast zijn de aanbevelingen uit de [raadstoets](#) Programma Veiligheid van 11 juli 2024 verwerkt, zodat de rapportage beter aansluit op de informatiebehoefte van uw raad.

In deze brief lichten wij eerst kort de belangrijkste ontwikkelingen en uitdagingen in het veiligheidsdomein toe. Vervolgens gaan wij in op de voortgangsrapportage van de Veiligheidsagenda 2025 en op de uitvoering van eerder aangenomen moties en toezeggingen.

Ontwikkelingen rondom veiligheid en de groeiende opgaven

Utrecht is een groeiende en dynamische stad. Deze groei biedt kansen, maar zet de leefbaarheid en veiligheid op sommige plekken in de stad ook onder druk. De schaarste aan middelen en uitvoeringscapaciteit vraagt om scherpere keuzes, heldere prioritering en een gezamenlijke aanpak, terwijl de veiligheidscijfers afgelopen jaar (over het algemeen) niet verbeterden. Ook het bewaken en versterken van de openbare orde en veiligheid vraagt vandaag de dag meer dan ooit van de samenwerking tussen gemeente, politie, openbaar ministerie en maatschappelijke partners.

Een veilige stad begint bij het stellen van grenzen en het bieden van perspectief. Dat is geen tegenstelling, maar juist de kracht van de Utrechtse aanpak. Wij treden zichtbaar en stevig op waar grenzen worden overschreden, onder andere bij overlast door jeugdgroepen, gedrag van personen met onbegrepen gedrag, overlastgevende criminele vreemdelingen, overlast en criminaliteit door (hard-)drugverslaafden en ondermijnende criminaliteit. Tegelijkertijd investeren wij in het bieden van perspectief, bijvoorbeeld door jongeren toekomstkansen te geven, te begeleiden naar zorg, door

Datum 15 april 2026
Ons kenmerk 34130095

sociale samenhang te versterken en door de weerbaarheid van inwoners te vergroten.

En ondertussen spelen nieuwe thema's: het veiligheidsgevoel van vrouwen in de openbare ruimte staat onder druk. In Utrecht moeten vrouwen zich op elk moment van de dag veilig voelen. Dat vraagt om het verder uitbouwen van de aanpak tegen geweld en intimidatie, het tegengaan van seksuele uitbuiting, het versterken van ketensamenwerking en het verkennen van mogelijk nieuwe voorzieningen.

De stad wordt bovendien geconfronteerd met een complex samenspel van polarisatie, radicalisering, digitale dreigingen. Deze ontwikkelingen maken het noodzakelijk om onze crisisparaatheid en online weerbaarheid te versterken en stedelijke netwerken verder uit te bouwen.

Voortgangsrapportage 2025

Deze derde Voortgangsrapportage (bij de Veiligheidsagenda 2023-2026) is geen uitputtend overzicht van alles wat we doen voor een veilige en leefbare stad, maar zet de hoofdlijnen en prioriteiten op een rij. Via de Jaarstukken leggen wij verantwoording af over onze totale inspanningen op het gebied van veiligheid. Uiteraard blijft de burgemeester vanuit haar OOV-portefeuille onverminderd inzetten op de reguliere werkzaamheden, zoals de wettelijke taken op het gebied van crisisbeheersing, huisverboden, het faciliteren van demonstraties en voorkomen van en preparatie op openbare ordeverstoringen met de driehoekspartners en de voorbereiding van de inzet van de bestuurlijke maatregelen in het kader van openbare orde. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld het werk aan aanpak van woonoverlast, terugkeer van ex-gedetineerden in de samenleving en onderzoeken in het kader van de wet Bibob.

De voortgangsrapportage laat het werk zien dat we in 2025 hebben verzet om Utrecht veilig en leefbaar te houden. In samenwerking met partners zetten wij in op het beheersen van openbare ordeproblemen, het terugdringen van criminaliteit en overlast, het tegengaan van ontwrichtende effecten van (drugs) criminaliteit en het beschermen van kwetsbare groepen.

De prioriteiten uit de Veiligheidsagenda vormden opnieuw het fundament van onze inzet voor een veilige en leefbare stad. Daarnaast vroegen verschillende actuele ontwikkelingen en nieuwe veiligheidsopgaven onze aandacht:

- De wereldwijde veiligheidssituatie bleef ook in 2025 uitzonderlijk kwetsbaar. De aanhoudende conflicten in het Midden-Oosten en Oekraïne alsook de toenemende geopolitieke spanningen beïnvloeden rechtstreeks de stabiliteit in Europese steden — en Utrecht vormt daarop geen uitzondering.
- We zagen opnieuw een forse toename van demonstraties, waaronder spontane, complexe en moeilijk voorspelbare acties. De maatschappelijke onrust vertaalde zich bovendien in meer confrontaties, incidenten in de binnenstad en oplopende spanningen op specifieke locaties.
- De jaarwisseling 2025–2026 kende zware en ontwrichtende ongeregelde heden en vroeg om maximale inzet van al onze veiligheidspartners.
- Meerdere malen moest in 2025 worden opgeschaald naar GRIP-situaties, waarbij een gecoördineerde inzet van politie, brandweer, GHOR en gemeente noodzakelijk was.
- Daarnaast werden we opnieuw geconfronteerd met explosies en bedreigingen bij panden — incidenten die de veiligheid van onze inwoners rechtstreeks raken en de urgentie onderstrepen om onze aanpak verder te versterken.
- In verschillende wijken namen de veiligheids- en leefbaarheidsproblemen merkbaar toe. Overlast door dak- en thuisloze mensen, jeugdgroepen, personen met onbegrepen gedrag en

Datum 15 april 2026
Ons kenmerk 34130095

- overlastgevende criminele vreemdelingen drukte zwaar op de leefomgeving.
- De stijging van woninginbraken en autokraken in delen van de stad maakte duidelijk dat veelvoorkomende criminaliteit structurele en gerichte aandacht blijft vragen.
  - Geweld tegen vrouwen werd in 2025 onderwerp van een breed maatschappelijk debat, ook in Utrecht. Een stad waar iedereen zich veilig weet, vraagt van ons dat we de bestaande aanpak intensiveren en vernieuwen. Dit betekent dat we de bescherming van vrouwen versterken door bewustwording en normering, (vroeg)signalering, plegeraanpak, bescherming en opvang.
  - In 2025 kregen we bovendien scherper zicht op nieuwe en versterkte fenomenen. De verwevenheid tussen ondermijning en de zorgketen werd zichtbaarder en zorgwekkender. In sommige wijken lijkt drugscriminaliteit te normaliseren. Jongeren sluiten zich steeds vaker uit eigen beweging aan bij criminele structuren — een ontwikkeling die niet alleen ontwrichtend werkt voor buurten, maar ook de toekomst van deze jongeren bedreigt.
  - Tegelijkertijd zien we een toename van digitale criminaliteit en online beïnvloeding, waarbij jongeren kwetsbaar zijn voor radicalisering en uitbuiting.

Over al deze onderwerpen vindt u uitgebreidere informatie in de voortgangsrapportage.

Dit alles vraagt ook voor 2026 om blijvende alertheid en direct handelingsperspectief. Wij maken ons zorgen over mondiale geopolitieke ontwikkelingen en de impact daarvan op Nederland en op onze stad. Daarnaast zien we dat zowel de draagkracht als het maatschappelijk draagvlak van Utrecht als mensenrechtenstad onder druk staat in een steeds repressievere maatschappij.

Onderzoek ‘Van de top tot de straat, drugscriminaliteitsbeeld 2025’

In 2025 hebben we samen met partners uitgebreid gereflecteerd op de aanpak Grenzen Stellen Perspectief Bieden. Naast een procesevaluatie van de aanpak hebben we Bureau Broekhuizen gevraagd om – in het vervolg op het door hen opgeleverde beeld in 2021 – een actueel beeld rondom drugsgerelateerde criminaliteit in Utrecht op te leveren.

Uit het onderzoek ‘Van de top tot de straat, drugscriminaliteitsbeeld 2025’ door Bureau Broekhuizen blijkt dat drugscriminaliteit een complex en dynamisch fenomeen is. Criminele netwerken zijn steeds flexibeler en veranderlijker en criminele activiteiten onttrekken zich steeds meer aan het oog, terwijl de overlasteffecten in de stad reteren. Het gaat vaak om regio-overstijgende fenomenen waardoor geografische afbakening naar een specifiek gebied zoals Utrecht een vertekend beeld geeft. Wel staat vast dat er sprake is van diepgewortelde drugsproblematiek in Utrecht, zichtbaar op meerdere niveaus: van de top tot op straat. Kwetsbare buurten met veel crimineel kapitaal vormen een voedingsbodem voor jongeren die ontvankelijk zijn om betrokken te raken bij drugscriminaliteit. Facilitering van drugscriminaliteit is breed verankerd en niet beperkt tot enkele branches.

We herkennen de algemene conclusies en het overall beeld dat wordt geschetst in het rapport. Ook wij zien in de praktijk dat de problematiek rondom ondermijnende drugscriminaliteit nog steeds zeer actueel en omvangrijk is in onze stad en dat dit onze blijvende aandacht vraagt. In de voortgangsrapportage beschrijven we de uitkomsten van het onderzoek en de procesevaluatie. Het rapport ‘Van de top tot de straat, drugscriminaliteitsbeeld 2025’ en een samenvatting van het rapport zijn als bijlage bijgevoegd.

Financiën

In de financiële paragraaf van de voortgangsrapportage vindt u een overzicht van de budgetten per

Burgemeester en wethouders

Datum 15 april 2026
Ons kenmerk 34130095

prioriteit, gekoppeld aan de subdoelstellingen van het Programma Veilige Stad. Hierin worden de afwijkingen tussen de realisatie en de begroting 2025 kort toegelicht.

De komende twee jaar stoppen bij -het uitblijven van bijsturingen- verschillende programma's vanwege het aflopen van middelen. Per 1 januari 2027 loopt het actieplan straatintimidatie af, stoppen de gebiedsgerichte aanpakken Amsterdamsestraatweg & Kanaalstraat-Damstraat, het uitvoeringsprogramma vergroten digitale weerbaarheid, de projectorganisatie weerbaarheid en de Versterkingsgelden aanpak tegen radicalisering, extremisme en terrorisme. Per 1 januari 2028 eindigt de door het Rijk toegekende subsidie voor de aanpak van overlastgevende criminele vreemdelingen (OCV) en het tevens door het Rijk gefinancierde Eropaf-team. Hier bent u apart over geïnformeerd via [de raadsbrief OCV & Eropaf-team](#).

Wij zijn overtuigd van de waarde van deze aanpakken, welke aanpakken ook de partners en bewoners als zichtbaar en waardevol ervaren. Zoals bijvoorbeeld de aanpak van het [Eropaf-team](#) bij elke geïnvesteerde euro minimaal 3,4 euro aan maatschappelijke waarde oplevert. Met het eindigen van deze middelen is de problematiek achter deze aanpakken echter niet opgelost: de problematiek blijft bestaan en ons zicht erop neemt af, met het risico dat de problematiek verergert.

Motie en toezegging in de voortgangsrapportage Veiligheidsagenda 2025

In deze voortgangsrapportage informeren wij u ook over de afdoening van [toezegging ID 1052](#) (inzicht in de afweging achter de categorisering van demonstraties), en [motie 246](#) ('Blijf zoeken naar bestuursrechtelijke mogelijkheden'). Met deze rapportage zijn beide punten afgedaan.

Ten slotte

We houden Utrecht veilig door elke dag samen te werken in onze wijken — met inwoners, partners, scholen, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Die samenwerking vormt de ruggengraat van de Utrechtse veiligheidsaanpak.

We monitoren de ontwikkelingen in de veiligheidssituatie en acteren waar nodig. Dit vraagt continue inzet en aandacht om de prioriteiten uit de Veiligheidsagenda 2023–2026 te realiseren. De Veiligheidsagenda levert resultaten op, maar de opgaven worden diverser en complexer. Om Utrecht veilig, weerbaar en leefbaar te houden, blijft het nodig om zowel grenzen te stellen als perspectief te bieden. Deze combinatie vormt de kern van de Utrechtse aanpak — en is de basis waarop we de nieuwe Veiligheidsagenda 2027–2030 dit jaar gaan opstellen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,